

FEJERMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

A király.

Csütörtökön reggel ünnepi hangulat zendül az országon keresztül. Harangok zúgásába trombiták harsogása, dobok perge, puskák ropogása, ágyúk bömbölése vegyül. A katonák százazrei állanak katonás rendbe, zászlókat hajtának meg — ünnepelnek.

Az ünneplés közepén ott áll hófehér fejével, meghajlott válláival, szelíd kék szemei jóságos mosolyával, hálával, szeretettel: a király.

A nyolcvanéves király.

Válahogyan az egész országnak meg kell érezni, át kell érteni ezt az ünnepet, hogy nagy napja van annak a férfúnak, a kit az Isten országainkban elsőnek állított a pedesztálra, a ki több mint 60 esztendő óta törődik uralkodói gondokban, a kinek feje fölött több vihar szállott keresztül, a kinek lelkét több gond szántotta föl, mint sok-sok millió másféle emberét.

Teljesen, egész embernek kell lennie annak, aki annyi csapás után is ideális uralkodó tud lenni. Nagyon vallásos kell, hogy legyen az, aki zúgolódás nélkül hajtja meg a fejét a szerencsétlenségek záporában. S a kinek a szeme a hozzá esdőkre olyan tisztaképen tud pillantani, aki gondjai közepette mindig elsőnek siet nagy bajok idején segítségül, annak mi állitha-

tunk ércszobrot, intézhetünk hozzá ékes iniciáléktól tarkálló hódoló-feliratokat a kötelességünknek még se tehetünk vele szemben eléget. Kell, hogy a szeretetnek melegsége ölelje körül királyunk alakját. Megerdemli. Egy sokat szenvedett férfit ünnepeitünk. Hatalmas tölgyet, a mely hegytetőn állván, zivatarral, viharral küzdött... Most azután, amikor az alkonyodó nap fénye aranyozza be az életét s az öregség nyugodt derűje környékezi, a magyar nemzetnek halk lépéssel kell közelednie felé és elmondania, hogy a szent István koronájának viselőjét szeretjük, óvjuk. Ha kell, millió kar emelkedik fel a védelmére... és mi nem kívánunk semmi egyebet, csak azt az egyetlenyet, hogy a mit szent esküvessel az Istennek fogadott, hogy a mit egy ország és az egész világ hallatára kötelességül vállalt, hogy alkotmányunkat, ezer esztendőn keresztül vérel meglétezett jogainkat megbecsülje, tisztelje, megtartsa és megtartassa.

Mekkora változott a világ nyolcvan hosszú esztendő alatt!

Nyolcvan esztendő! Nyolcvan éves öreg királyunk! Nézz magad körül és számitd össze az újjadon, mi maradt meg abból, a mi nyolcvan év előtt élt, épült, születet az emberi elme és kéz munkájából. Néhány lom. Korhadt és elkopott, színezest emlékek. Mindent megemész-

tett és megörölt az idő, a divat, a változandóság és az öregség. Városok kicsérelődtek, népek megváltoztak, megújultak, vagy elkoptak, könyvtárnyi és képtárnyi remeklések temetkeztek a feledés halálpora alá. Hova tűntek nyolcvan év államférfiai, hadvezérei, tudósai, hova eszméi, ideáljai gondolatai és szenvedélyei? Hova nyolcvan év történelme? Minden elmúlt, jórészt elfelejtődött, új emberek és eszmék léptek a régiek nyomába, még a kevésbé régiek helyére is. Csak a mi trónusunkon ül olyan uralkodó, a ki mint a viharverte szirt a feje fölött futó felhőkre és a lábánál zúgó folyamra a régi helyéről tekint nyolcvan év történelmének illanó felhőképeire és futó hullámainra.

Változtak az idők, változtak az emberek. A gondolat kiszabadult a gyermekes képzelődés, a légvárakotás kicsinykedéseiből. Közeledünk egy újabb kor, egy fejlődöttem gondolkozás világához. Kileptünk az elszigeteltségből, leomlottak közöttünk a távolságok elválasztó falai. A népek, nemzetek ismerik egymást és összekapcsolják gondolataikat, a melyeket eddig elszigetelten ápolgattak. Ez a fejlődés a szabadság és az igazság, a népszabadság, a népigazság magaslatai fele emelkedik. A mikor az egyed mindig kisebb lesz és megizmosodik, nagykörűvé lesz a

Közlegény.

— A „Fejermegyei Napló” tárcája. —

Adjon Isten! — köszöntött egy ember, kit senki sem látott jönni, mert a kerítésen át suhant a szérüs kertbe a négy cséplő közé. — Már beállt a nyári szürküllet. Az égen fényesedni kezdetek a csillagok. A cséplők alváshoz készülődtek, hogy kora hajnalban újra talpon lehessenek.

Az egyik azzal fogadta a jövevényt:

— Nini a Pali! No adjon Isten, ami nincs!

Másik csak úgy foga közül morogta:

— Vegye el, ami van!

A többi cséplő aggódva fordította el a fejét és semmit se szólt.

Akik a különös mondasok fölött gondolkogni szoktak, kitalálják hogy az osztrák hatalom fénykorában, 1850. évben beszélgettek ilyen módon a népek. Az időben t. i. azt kívánták: „Az Isten vigyen el mindent, ami van: zsandárt, verbirot, katonát. Ellenben adj meg, meg ami nincs: a szabadságot és egyenlőséget!

A cséplők mindenikének eszébe jutottak a dobszó mellett közzétett s a templom ajtajára is kiragasztott kétnyelvű hirdetés szavai: „Aki megedéket ad gyanus egyéneknek, a hadi törvény-

szék a bűnösrel egyformán bünteti!” A naponkinti példák pedig megmagyarázzák, hogy e szép kifejezés minel több magyar fölakasztást jelent.

Paliról mindnyájan tudták, hogy halálra keresik, mert két guerilla társával tavaly mint spiont akarta kivégezni a Bécsbe igyekvő egyik főurat, ki véletlenül kezebe adott.

Érthető tehát, hogy a nyugodni készülő emberek óvatosan körülnéztek és megkönnyebbedtek mikor a szemhatáron semmi gyanus jel nem mutatkozott.

A részes cséplők közül háromnak volt családjá, kicsi háza, földje. A negyediknek, Baka Ferkónak, semmije sincsen. A három elfordul és rettegve gondol a következményre, ugy tesznek mintha a fekvő helynek rendezésével bajmóldónának.

A negyedik, Baka Ferkó, odalépett a most jött emberhez és barátságosan kérdezte:

— Hát miféle szél hozott, Pali?

A jövevény még jobban szemére huzta rongyos kalapját és tompított hangon mondta:

— Hajtanak a zsandárok! Nyomomban vannak! Bele bujok az asztagba!

Baka Ferkó lajtorját hoz.

— Gyere Pali! — szól a dezertornak s fölsegíti őt az asztag tetejére. — Csak húzódj

egy kéve alá! Mindjárt hozok harapnivalót is, mert éhes lehetsz!

(Baka Fercen katona volt örökéletnek tessző tíz esztendeig. Ezért ragadt rá a Baka név. Becsületet nevével már mindenki elfelejtette. Mint 18 éves legényt elfogatta a városi kvártélymester és jól megvasalva átadta a Colner ezrednek, mint a város által adatni kötelezett önkényes katonák egyikét. Ugyanabban az ezredben vele együtt katonáskodott egy vézna „tántalyó”, valami Petrovics Sándor, ki Petőfi név alatt halhatatlanná lón s akit mégis azért küldtek haza az orvosi vizsgálat folytán nehogy tiz év múlva jött haza. Akkor is közlegény volt. Egy év múlva beköszöntött az 1848. Persze beállott honvédek és végigverekedte az egészhadjáratot. Onnan is mint közlegény jött haza.)

Baka Ferkó csakhamar visszatér az asztag mellé. Hosszu favillán nyujt föl valamit.

— Pali! Vedd le a válláról a fazekat! Savanyu buborka van benne. Aztán itt a kenyér is hozzá! (Dunántúli az uborkát hívják buborkának.)

A villa ágáról leakasztja Pali a fazekat és elkapja a darab kenyeret, mit fölhajít Pali.

A savanyu uborkához fogható élvezete,

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Sövegjártó János

ÁZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.
Állandó nagy raktár ágy- és asztalneműkben, színtartó karton és zephirekben stb.

Egy lánzból való tanulóknak felvételt.

Mai lapunk 4 oldal.

00000452

tömeg. Ez a tömeg áll, néz és figyel ma, a mikor a nyolcvan esztendő öreg királyra tekint. Sok megváltozott nyolcvan esztendő alatt, a népek, nemzetek gondolkozása is megváltozott s kialakul lelkében az, a mit ma felülről, alulról egyaránt vár: a szabadságnak, a jognak, az igazságnak szeretete.

Ebben a világban élve kívánunk az öreg uralkodónak Isten kegyelméből a számára megmaradt napokra boldogságot áldást, békét, szeretetet. Úgy áldja meg az Isten, mint a hogy ő áldást és szeretetet, igazságot árasztott népeinek annyi milliójára.

A tisztelet érzelmeivel a gyermeki hódolat ragaszkodásával halljuk a harangok zugását, a trombiták harsogását, dobok pergését, ágyuk bömbölését s őszintén kívánjuk: *Aldja meg a magyarok Istene a magyarok királyát! Legyen hátralevő élete áldás a magyar népre!*

Az ősi ember telepén.

III.

Mielőtt megtekintetem volna az ősi ember telepét, szükségesnek tartottam, hogy elmenjek a község plebánosához, jegyzőjéhez, a gazdaszínhoz s információkat szerezzek arra, hogy észleletemek reálisak legyenek. A község plebánosa, Lénárd Endre, aki hivatásszerűen is sokat foglalkozott ennek az embernek ki- és mi létével, tanításával s a ki legelőbb tett arra, hogy az ősi ember tanításai meghíjulsanak, a következőket mondotta:

Ez az ember egy csudálatos jelenség népünk életében. Voltak ilyen *javas* emberek azelőtt is, de ahogyan támadtak, úgy el is múltak. Az ősi ember követői azonban egyre növekszenek. Mintegy 40—50 ember látogatja naponként portáját, ott ebédelnek, ott alszanak nála az e célra berendezett telepen. Az ősi ember egy egyszerű takácsmester fia, iskolába járt, de olvasni, írni megtanulni nem tudott. Mintegy 30 évvel ezelőtt

telep alig van, ha égi sátor alatt gabona-kévék téfijén költi el egy meghajszolt ember. Teljesen érthető tehát, hogy Pali addig evett, míg talált valamit az edényben. Akkor leszólt:

— Itt a fazék.

A fölnyújtott villára visszaakasztja az edényt, azután bessa magát a kéve közé és azonnal elalszik.

A munkások is lefeküsznek a kicsépelet szalmába. Csönd és béke borul az egész vidékre. A csillagok annyira ragyognak, szinte lobogni látszanak.

A Göncölszékér bal kerekéi már majdnem a földet érintették, mikor fölkel az egyik munkás, óvatosan lerázza magáról a szalmát és ellépked. A vitágos éjszakában meg lehetett ismerni: a jámbor Kránicz Rókus volt, kinek öregapja valahonnan Krájinából szakadt ide hozzánk.

Kránicz alakja alig tűnik el a sötétben, azonnal fölkel Baka Ferkó is. Sietve az asztaghoz támasztja a lajtorját. Fölbreszti a Pali és néhány halk szó után eltávozik, vele együtt.

Most már csupán két cséplő maradt a szérűn, kik jól látták mit csinál másik két társuk, de azért egy szót sem szólnak. Úgy tesznek, mintha aludnának, pedig a következőkért való rettegés elűzi az álmot szemükről.

Körülbelül egy óra múlva visszajön Kránicz és vigyázva visszafekszik helyére zaj nélkül.

kezdte üzemeltetni, amikor látta, hogy a takácsmesterségből megélni, legalább úgy mint a *javasságból*, nem tud. Hirdetni kezdte, hogy ő az Istenel beszél, belát a jövőbe és négyezer féle betegségről gyógyít. A gyógyszer — ima, amelyet meghatározott időben, (legtöbbször éjjel) kell elmondani s bizonyos értelmelen, nyakatekert felajánlással van fűszerezve. Sokak számára 11 gyónást is rendel, melyet természetesen a beteg igyekszik gyorsan egymásután elvégezni, hogy tulessek rajta és minél előbb — meggyógyuljon. Ő mint a község plebánosa, a szent beszédek alkalmával rátért az ősi ember tanításának cáfolására s azt vette észre, hogy — megharagudott. Azóta nem volt templomban sem ő, sem egész családja. A veszprémi püspök, amikor értesülést szerzett az ősi ember tanításáról, jelentést kért a püspöki hivatalnak. A plebános erre meghívatta az öreget, aki nagy sokára megjelent s előadta tanítását. A manipulációk megakadályozásából azonban semmi sem lett — az egyházi intés révén. A főszolgabíró egyszer megpróbálta lehetetlenné tenni az öreget, körülfogták a csendőrök a házat, azonban ez visszafelé stült el: az az ősi ember beperelte őket magánlaksértésért és majdnem baj lett belőle. Természetesen ügyvédje járt el a jogban, a Kecskeméti lakó Mezei Pál dr. Különbön sokan érkeznek Ósiba, akik őt is felkeresik és az ősi emberből — kiábrándulnak.

Felkerestem aztán a község jegyzőjét, aki a *közigazgatás* szempontjából adott magyarázatot az sii invázióról.

A jegyző az ősi invizio legnagyobb hátrányát abban látja, hogy a község közbiztonságát veszélyezteti. Megtörténik, hogy napokig lézengenek a faúban a zarandokok s ebből bizony a község sok hátrányt lát. Aztán sok baj van az ősi ember adózásával. Nem akar fizetni az öreg. És a *vigécek*, akik kiállanak helyette, amikor az ősi ember ügye törvény elé kerül, sok kellemetlenséget okoznak a községnek. A multkor egyik vigécét hatóságértésért 100 koronára ítélték. 30 pigéce van, akik az ország különböző részéről hájtják a bálékokat.

A gazdaszínhasonló istencsapást lát. Az ősi emberhez érkezők a rétejin mennek keresztül és sok kárt okoznak.

Ezután, mikor meghallottam, hogy s korcsmárossal az ősi embernek üzleti összeköt-

Kránicz azonban csakhamar tisztába jön azzal, hogy az ő távozásáról tudnak társai. Mert a Kaszácscsillag már jó ideje az égen jár és még sem akarnak a cséplőtársak fölbredni. Pedig ilyenkor, mint szorgalmas emberek, máskor már régen megszokták kezdeni munkájukat. Bizonyosan kitalálták, hogy zsandároknál járt és emiatt nem akarnak vele, a spionnal együtt dolgozni! A furdaló lelkiismeret rémeket látta vele, mert a cséplők csupán azért nem keltek föl, hogy magukat megmenthessék a veszedelemből és elmondhassák miképp semmiről se tudnak.

A reggeli derengésben egyszerre a szérűn torem kakastolas két zsandár.

Az olcsó magyar élet korlátlan birtkossai azonnal fölmennek az asztag mellett ott felejtett létrán. Szuronyaikkal végig szurkálják az asztagot. Persze hiába! Nem találják, akik keresnek. A munkásemberek még jobban tétetik az alvást. De az egyik zsandár odajön hozzájuk és mérgesen kiált:

— Hapták!

Ez a szó rögtön talpra állítja az álmos embereket. Ilyen szavaknak bűvös erejük volt ekkor, annál is inkább, mert puska-tus szokta követni.

Csakhogy a zsandárok hiába kérdeztettek Pali után.

A nagy faggatásra azt vallja az egyik ember:

tetései vannak, beültem a korcsmában és — körülnéztem.

A korcsmáros kikérdezte tőlem: honnét jövök, mi a foglalkozásom stb. Persze gondoltam, hogy ez *miré való* s hogy biztosan meggyőzőzöm erről, — hamis adatokat mondtam be. Elmondtam, hogy Budapestről jövök, mérnök vagyok s a lábaimban cudar szagatást érzek (Persze kutya bajom se volt, legföljebb, hogy éhes voltam.)

Igy felkészülve mentem az ősi emberhez. Egy magas pufoék alak fogadott, (valószínűleg egyik fia) aki jónak látta, kihívni az apját s nem eresztett be a lakásba. Jött az öreg, egy sunyi ravasz, alatomos képtű, jól megtermett alak, akinek az arcáról le rí már, hogy beleléte magát gonosz foglalkozásába. Föfűlt az öreg a magas Olimpusra s láttam, hogy olyanokat akar mondani, amiktől eláll majd szemem-szám és ha sikerül — fizetek is. Elmondja, hogy én Pestről jövök, mérnök vagyok, a lábaim fájtak s megdorgál, hogy mért nem az ő kocsián jöttem be a faluba. Kenetteljesen azt is hozzátette, hogy mindezt az Uristen sugta meg neki, mert ő — szólt szeméit forgatva — mindennap beszél az Uristennel. Persze én elhúltam az — isteni su-gallatokra s belemelegszik az öreg az ő értelmelen, buta rigmusainak recitálásába. Egy darabig csak hallgattam, de aztán jeleztem, hogy — még van valami bajom. A mérnöki vizsgára készülsz, bácsi — mondtam — és azt szeretném tudni, hogy mikor lesz jobb tenni a vizsgát, szeptemberben-e, vagy decemberben?

Az öreg gondolkozik, de hamar kész a felelettel:

— Hát amikor gondolja.

Még azt is szeretném tudni, bácsi, hogy melyik tárgyból készüljek jobban — a *magyarból* vagy a *latinból*? (Tudtam, hogy a vén szárnak dunsztja sincs arról, hogy a latin nyelvnek semmi köze a mérnöki vizsgához.)

Erre megkérdezi az öreg, hogy magyarul vagy latinul tudok-e jobban és mikor én önézetesen mondom, hogy a magyarul, hát azt tanácsolja, hogy a magyarból készüljek.

Pénzt én tőlem nem fogadott el az öreg, (imádságot nem is adott, beigérve, hogy majd ő mondja helyettem) észrevette ugyanis, hogy *gyanusan* hallgatom jó tanácsait.

Aztán elváltunk, de már azt nem tudtam megállni, hogy fel ne *világosítsam* az öreget ar-

— Ugy vélekszek, mintha az este ment volna egy ember erefele. De az nem lehetett a Pali, mert egy koldus volt! (Bizony még a koldusnál is koldusabb volt.)

A másik cséplő megerősítette:

— Ugy van! Koldus járt erre!

Baka Ferkó eltávozásáról sem akarnak tudni semmit sem. Nem tudják, hová lett.

Kránicz is csupán gyöngén merie mondogni:

— Én láttam, hogy az asztagba húzódott egy ember. Lehet, hogy a Pali volt! Az is lehet, hogy a Baka Ferkóval ment el!

Az egyik zsandár nem érti jól a magyar beszédet s minduntalan azt kérdi társától:

— Vasz szegt er?

A másik aztán németre fordítva elbeszéli a történeteket. Az eredménnyel sehoggy sincsenek megelégedve. Nem tudják, mit csináljanak.

Egyszerre feltört az ég a nap és fényességbe borít arany sugarival egy alakot, ki a kertekben át baktat a szérű felé. Baka Ferkó az.

A zsandárok rögtön tisztában vannak a teendővel. Elhúzódnak a kazal mellé.

Baka Ferkó pedig mosolyogva jön. Kissé meghökkeni látszik, mikor zsandárok toppannak elébe. De azért azt mondja:

— Jó reggelt!

Intézeti fehérmű fiúk és leányok részére nagy választékban, harisnyák, keztük, kötények és iskolatáskák, schiffonok, valódi rumburgi és creasz vásznak, asztalterítők, törülközők és paplanok.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Egyedüli raktár Kobrak cipőkben, férfi, női és gyermekcipőkben, továbbá vadász és sportcipőkben óriási választék.

! Szülők figyelmebe !

Gyukits, Borsalinó és Habig kalapokban, ingek, gallérok, zsebkezdők és nyakkendőkben igen nagy választék.

Flanel takarók, linoleum és bőrvásznak.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Knazovitzky Béla divatruháza

ról, hogy nem pesti mérnök vagyok, hanem egy fehérvári újságíró.

Lett erre ribbilló az egész családban. Az összes unokáit utánam menesztette, hogy figyelemmel kísérjenek. Azok a kertek alatti, kukoricásban bujkálva elkísérték egész a falu végéig.

Ősi utam ezzel véget ért, közvetlen ismereteket adok a közönségnek némi adatot szolgáltatok az ősi telepen történt leltés megvilágítására a nyomozó hatóság kezébe. Nagy dolgot végez, kötelességet teljesít az aki ettől a förtelmes embertől megmenti néptünk szellemi és lelki életét.

Egy nem mérnök.

UJDONSAGOK.

— **A királyi születésnapja.** Országszerte fényes ünnepélyeket rendeznek a 80 éves magyar király születése napján. Az ünnepségből természetesen kivési részét a kath. Egyház is. Megyéspüspökünk ez uton kívánja figyelmeztetni a megyebeli lelkészeket, hogy szerdán este az Urangyalára hívó harangszó után az összes harangokat egy negyed órán át megszóllatassák hogy a csütörtökön ránk következő ünnep jelentőségére a közönség figyelmét főlhívják. Csütörtökön reggel minden templomban ünnepi istentisztelet lesz a szokásos Te-deummal. Városunkban a Vásártérén 8 órakor tábori mise lesz, kilenc órakor pedig a székesegyházban isteni tisztelet, a melyet Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök celebrál fényes segédlettel s a melyen a megyei és városi törvényhatóság tagjai is résztvesznek. Utána a megyeházán, ezt követőleg pedig a városházán diszkógyűlés lesz. Déliben a megyéspüspök disztribúciót ad.

A zsandárok miudjárt vallatóra veszik, de Baka Ferkó semmiről se tud. Azt hajtogatja:

— A lakásomon voltam, semmiféle gyanus embert nem láttam!

Az intező sors látható alakjai németül tanakodnak s miután ismételt faggatásra is amellé maradt Baka Ferkó:

— Akárhogyan szakteroznak az urak, nem tudok semmiről se semmit!

Tehát abba a bilincsbe verik őt, melyet Pali számára hoztak. Aztán dühösen rákiált az egyik zsandár:

— Vorwärts marsch!

Ezt a vezényszót még nem felejtette el a megvasalt ember. Szabályszerűen ballábával kilép és megindul vigasztalan jövője felé.

Nem is zugolódik, csak amint elhalad cséplőtársai között, mond annyit:

— Mégsém kap taglit a kutya!

Mindenki tudta, hogy Kránic az a kutya! (Taglit volt a följelentőknek és az elfogóknek jutalompenze. Vérdíj. De mert a vérdíj kifejezést tulságosan erősnek találták a hatalmon levők, tehát elnevezték a taglit „fogóbér”-nek s így akarták egy enyhébb szóval gazdagítani a szegény magyar nyelvet.

Csak hogy a magyar nem igyekezett az új szavát forgalomba hozni. Vérdíj maradt biz az! Pali megmenekült. Baka Ferkórc se bizonyult rá semmi se, de azért mint „nagyon gyanus” egyént besorozták katonának a „Ferdinánd-eszte” (Ferdinánd de Este) ezredhez.

Tíz év mulva (a solferinói csata után) eresztették megint haza.

Akkor is közlegény volt.

Mikor átlépte Magyarország határát, lehajlott és áhitattal megcsókolta a földet, melynek egy porszemje sem volt az övé!

Halls István.

— **Személyi hir.** Szögyény Marich László gróf, a berlini nagykövét neje két leányával: Mária és Ilona comtessekkel a család csóri birtokára érkezett.

Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök Tírol hegyei közt eltöltött nyaralása után visszaérkezett székvárosába.

— **Eljegyzés.** Kálmár Béla, a Szabadkai Keresztény Hitelszövetkezet vezérigazgatója, eljegyezte Halász Kálmán megyei árvaszéki úlnök bájos leányát, Irént.

— **Szent István-ünnep Csákváron.** A Csákvári Kath. Kőr Szent István napján zslószentelési ünnepséget rendez s ez alkalommal megünnepeli a Csákváron tartott Szent István-ünnepségek 10 éves jubileumát. Az ünnepség programja a következő: 1. Himnusz. Énekli a Csákvári Cécilia egyesület énekkara. — 2. Elnöki megnyitó. — 3. Szent István. Irta és előadja Borján Ferenc hírlapíró. — 4. Népszövetségi ima. Irta Reichenbach Ferenc igazgatótanító, előadja az énekkar. — 5. Vallásosság és hazafiság. Tartja Csúcs István sukorói plebánus. — 6. Népszövetségi jelige. Reichenbach Ferenc igazgatótanítótól, előadja az énekkar. — 7. Ünnepi diszbeszéd. Tartja dr. Vass József tanár, a székesfehérvári és fejrmegeyi kath. népszövetségi szervezők elnöke. — 8. Katholikus népszövetségi riadó. Irta Reichenbach Ferenc, előadja a szerző vezetése mellett az énekkar. — 9. Elnöki zárszó. — 10. Kath. népszövetségi induló. Reichenbach Ferenc igazgatótanító vezetése mellett előadja a csákvári Cécilia egyesület énekkara.

— **Az utolsó út.**

Folyó hó 11-én délután helyezték örök nyugalomra Kenessey Lajos pettendi földirtokos hamvait a kápolnásnyéki temetőben. A megindító szertartásnál részt vett a budapesti császári és királyi X. huszárezred tisztikara Klepsch-Kloth ezredparancsnok vezetésé alatt teljes számban, ugyszintén a III. ik számú bosnyák gyalogezred tisztikara Vuchetich alezredes vezetésével, Fejérvármegye, a szomszéd községek, a Fejérmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Egyesület küldötségei. A jelenvöltek közt megemlítjük a Zichy Nep. János és István grófokat, báró Fiáth Bélát, Károly János címzetes püspököt, a katholikus klerusból Krizsány János kanonokot, Kolonics Károly, Látics György, Peék Gyula, Csúcs István plebánusokat, a református papság számos tagját, Meszlényi Pál főispánt, Sárközy Aurél, Benedicty Gyula, Halász Zsigmond, Melcer Géza kamarásokat, Manndorff Géza báró és Csontos Andor országgyűlési képviselőket, Szűts Jenő alispánt, Balassa Sándor főjegyzőt és a Huszár, Rédey, Meszlényi, Fiáth, Sárközy, Luczenbacher, Perczel, verebi Végh, Jalsovittzky stb. családok számos tagját, Kenessey Kálmánt, Ludvik Endre dr. udvari tanácsost. Számítalan koszorúval is fel kereste a kegyelet, megemlítjük a következőket: a 10-es huszárezred, Fejérmegye, a Fejérmegyei Takarékpénztár Kápolnásnyéki község Lyka Döme, a Meszlényi, Végh, Luczenbacher, Sárközy, Melcer, Huszár családok koszorúi. Részvétnyilatkozatot és táviratot 400-on felül kapott a család. Kondoleáltak Erzsébet Amália főhercegnő, Ő Fensége, a Liechtenstein hercegek, számos lovasezred, a Telesi, Nádasy, Czirák, Eszterházy, Hunyady, családok, Zichy János gróf miniszter, a M. Mezőgazdák Szövetkezte, számos köztintézet pl. az Ornithologiai központ, Urbázy Sándor kápolnásnyéki református lelkész kiváló szónoki lendülettel előadott megható imája után, a bosnyák gyalogezred zenekarának megható gyászindulót hangjánál ezernyi néptömeg könyhullatása mellett ereszkedett a koporsó örök pihenésre.

— **Halálozás.** Farkas Sándor a móri járásbírószág vezetője 52 éves korában folyó hó 12-én Mórton meghalt. Temetése 15-én volt nagy részvét mellett.

— **A diákok táncanfolyama.** Az idén két táncanfolyam is volt diákiskasszonyok és diákok részére. A Székesfehérváron szünetülő diákság komolyabb, szolidabb fele (nagy részt kongreganisták) a Népakadémia helyét választották táncanfolyam helyiségéül, ahol tegnap zajlott le a táncmulatságnak is beillő táncversza, mely egy-kép dicséretére válik a derék táncmesterek, Sorocz Józsefnek, valamint a tanítványoknak. Annyi eleganciával, annyi rutinnal járta a fiatalság a tipikus magyar táncokat s az idegen táncok különböző neveit, hogy győzörlésig volt őket nézni. A táncmulatság tiszta jövedelmét a szegény diákok felségélyezésére fordították. Jelenvöltek:

Asszonyok: Csuti Józsefné, Dunay Józsefné, Gulyás Mihályné, Havas Józsefné, Hanák Ferencné, Hammermüller Istvánné, Krubjer Istvánné, Nagy Mihályné, Schlögl Adolfné, Turnovszky Béláné, Vinczay Józsefné, Wolf Ferencné.

Leányok: Dunay Gizike, Einhorn Bözsike és Katóka, Gulyás Mariska, Hajas Aranka és Irénke, Katics Katóka, Kis Zsuzsika, Mészöly Teréz, Nagy Irénke, Nagy M. Janka, Pászán Antonia, Schlögl Irmuska, Szabó Bözsike, Wolf Janka, stb.

— **Vonatelgázolás.** Borzalmas esemény történt szombaton este a helybéli vasútállomáson. A Nagykanizsáról este 8 óra után berobogó személyvonat elgázolt egy 90 éves embert, a ki az elgázolás után nyomban meghalt. Az eset a következőképen történt: A vasuti nagyházaktól telefonon jelentették a borzalmas esetet s a jelentés vétele után Rhuz Gyula h. vizsgálóbíró, dr. Riffer Géza kerületi orvos és Liszt Ferenc rendőrbiztos a helyszínré érkezték, hogy megállapítsák a borzalmas eset körülményeit. Az áldozatot, Tóth Ferenc 90 éves berhidai lakost, volt 48-as honvédet, a pályatest mellett holtan találták. Riffer dr. a hullán megállapította, hogy a szerencsétlen ember halántékát teljesen összezuzták; jobb lábát és jobb karját pedig levágták a kerekék. A szerencsétlen áldozat mellett ott síránkózott 56 éves Ilona nevű leánya, a ki elmondta a szerencsétlenség körülményeit. Szombaton este érkezett 8 órátyában édes atyjával Budapestről Fehérvárra s itt le szállva a városba akartak menni. Édes apját ekkor elvesztette szem elől, a ki a nagyházaknál levő lezart sorompón át akarván jutni, így a vonat kereké alá került. A megejtett gyomozás szerint a szerencsétlenségben senkit sem terhel a felelőség, a szerencsétlenül járt ember vigyázlanságának áldozta. Hulláját beszállították a városi hullaházba.

Tisztelettel értesítjük a földművesgazdákat, hogy

„Műtrágya“

jutányos áron kapható a Székesfehérvári Ker. Fogy. Szövetkezet fő- és fióküzletében.

— **Postamesteri kinevezés.** Az alszuti posta- és távirádahivatalra, mely Zágler Irén lemondásával üresedett meg, a kereskedelmi miniszter Eleméry Margitot nevezte ki.

— **Tanítóválasztás.** Velencén f. hó 12-én a katolikus elemi iskolához a nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra 42 pályázó közül Major Ferenc borsányi tanítót választották meg.

— **A fehérvári rabbi dícsérete.** Az Egyházi Közlönyben, katexóhen katolikus lapban olvassuk a következőket:

Ki ismerte eddig a székesfehérvári rabbit? Én nem. De most ismerem és okos embernek tartom, mert elolvastam a „Magyar Izrael”-ben írott cikkét a Galilei-kőről. S ez a cikk megállapítja, hogy a Galilei-kör veszedelmes magára a zsidóságra is, mert a maga komolytalan, hebehurgya és a tudománytól naptávolban levő működésével a zsidó ifjak szívében eloltja a vallás, a fonséges tradíciók tisztelgésének Chanukkalángjait.

A székesfehérvári rabbinak pedig nem kell a felekezeten ifjuság. S ha egynemely kitételeért nem lelkesedünk is, nagy elégtételül olvassuk azt a mondatát, mely szerint a zsidó ifjuságot föl kellene világosítani, mielőtt elhagyja a középiskolát, hogy a „Galileusok” nincsenek hivatta a vallások fölött pálcát törni, meri ebbeli tetteik nem tanulmányon alapulnak, és biztosra vehetjük, hogy egyikük sem vett magának járadtságot, hogy akárcsak a bibliát megismerje.

Ez az okos szó azonban alighanem hiábavaló, mert vannak egyéb rabbi és egyéb zsidók, akik aligha nevelik úgy a fiukat, mint ő és nem bánják, ha a fiuk pálcát törnek a vallás fölött, mert a lahilló pálcadarábokból csak azokat látják, melyek a katolicizmus elé hullanak. Pedig az eltörő pálcának roppanása mindegyik vallásnak szól; az már preludiuma a „bacillustól a majomemberig” való evolúció-imádásnak. Ezt azonban a vak dühtől ne veszik észre, igen-igen sokan s ezért vagyunk egy kis székszisszel a székesfehérvári rabbi tanácsának fogantatja fölül.

— **Táncestély.** A székesfehérvári diákifjuság 1910. aug. 19-én pénteken a Polgári Lövöldében zártkörű táncestélyt rendez. Szépen kezd már ez a derék ifjuság, Pénteken táncmulatság!

Fényképező készülékek és az összes kellékek nagy választékban kaphatók Klöcker Péter udvari könyvkereskedésében Székesfehérváron.

— **Ribillió a Hosszuséta-téren.** A Hosszuséta-téren tegnap este 7—8 óra között riasztó esett történt az esti sétára menő hölgyek, urak közt. Egy bérügött uhlanus katona, névszerint Pauschák Ferenc az uhlanus II. századának viléze, berugva kószált a Sétáterren s eközben magas jókedvében kihuzta kardját s jobbra balra vagdalkozott. A vitéz hadfi épen egy uri ember nyakába akarta belevágni a kardot, amikor egy véletlen szerencse folytán odatévedt Simon Sándor h. rendőrfőkapitány, a ki egy nádpálcával kezében férfias bátorsággal lépett a hadfi mellé és kicsavarta kezéből az ödöklésre készülő fegyvert. Simon h. főkapitány a vagdalkozó hadfit bevezette a Séta-térrel szomszédos Fekete-féle házba, ahol egy kamrában tette ártalmatlanná. Eközben megérkeztek a rendőrök, akik a vitéz katonák átadták a katonai parancsnokságnak.

— **Szerencsétlenség.** Ismét a kórházból halljuk az alább következő szomorú ujságot! Knoll Kálmán 17 éves iváncsai legényke a gőzgépen foglalkozott s eközben oly szerencsétlenül esett bele a kerekek közé, hogy azok jobb lábát összemarcangolták. A szerencsétlenül járt legényket gyógykezelésre behozták a helybeli Szent György kórházba; hol gondos ápolás alá vették.

— **A mi legényeink.** Biró János, Botos Ferenc, Botos József és Barta János vérbeli fehérvári legények tegnap este a Rózsás-kerti mulatószobából voltak hazatérőben, amidőn Barta János és Botos Ferenc összekassították a kereket. Biró János békíteni akarta őket, ekkor azonban Botos Ferenc öneki ment neki s a fejét heverte. A mi legényeink ellen megindult a törvényes eljárás.

— **Apák és a fiuk.** Váiból írják, hogy ott két család halálos ellenségeskedésben él két gyermek miatt. Juhász községi örök és Szabó kanászék. Az ellenségeskedésnek oka tulajdonképpen az volt, hogy Szabó kanász fia ellopott Juhász fiától 8 fillért. Szabó értesülvén fia csinytevéséről visszavitte a pénzt Juhászékhoz, amde ők nem fogadták el s ahelyet azt a jó tanácsot adták Szabónak, hogy részesítse jobb nevelésben a gyereket. Szabó persze erre megharagudott s meg akarta verni a jó tanácsokat osztogató községi őr, Juhász azonban látva a veszedelmet, revolvert rántott s azzal próbálta csendre inteni a feldühödt kanászt. Szerencse, hogy a fegyver nem sült el s ez viszont Juhászra hozott nem kis szerencsétlenséget. Szabó most bátrabban lépett fel s nemcsak Juhászt rakta el alaposan, hanem berontott a házába és inzultálta feleségét is. Az ügy bíróság elé kerül.

— **A szatóciszlet tolvaja.** Parabach Brankóné (Rác-utca 16.) már vagy két hónap óta észleli, hogy szatóciszletének áruasztalából a pénzt valaki elhordja. A tolvajt f. hó 11-én este 7 óra tájban tetten érte, épen akkor, mikor a pénzes fiókból 5—6 korona ezüst pénzt vett ki. A tolvaj Trencsér Antal Rác-utca 7. sz. alatti lakos körmives inas, aki ellen az eljárás megindult.

— **Mai cselőd.** Tihanyi Józsefné (Széchenyi-utca 20.) feljelentést tett a rendőrségen Mátyás cselőleány ellen a miatt, hogy folyó hó 7-én záratlan lakásából 4 drb. fehér inget, két selyem kendőt 6 festő szoknyát, 3 festő rékelt és egy ruhára való kék szinű delént összesen 34 korona értékben ellopott.

— **Adonyból.** Csöngedy Gyula espereslebánosnál mint kocsis volt alkalmazva Mozolán István báttaszéki legény, aki egy 200 korona értékű lószerszám ellopása után megszökött. Ezideig nem sikerült kézrekeríteni.

Budai-ut 6. szám alatt 2 üzlethelyiség november 1-jére kiadó.

— **Tűzek.** Nagy tűz pusztított a napokban Guttamási községben. Mayer János földmives udvarán az esti órákban kigyuladt egy árpaszalma majd egy buzaszalma kazal. Az erős szélben a lángok gyorsan elharapóztak és csakhamar a szomszédos udvarokban is egymásután gyuladtak ki a kazalok, ólak és istállók. A tűz által legnagyobb kárt szenvedett Fischer János, akinek lakóháza égett el. Huber Ferencnek egy sertés-óla, Huber Mihálynak sertés és baromfióla, Frisch Mártonnak istállóéptete és az istálló padlásán elhelyezett takarmánykészlete lett a lángok martalékává. A tűz a károsultak állítása szerint Mayer János fiának gyufával való játékból keletkezett. A tűz okozta kár több ezer korona, melynek csak egy nagyon kis része térül meg a biztosítás révén. — Dunapentelén f. hó 10-én kigyuladt Farkas Gáspár földmivesgazdának a tarlón kazalba rakott árpája és elégett. A kár körülbelül 500 korona. Biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Erdi tudósítónk írja: Szombaton reggel szokatlan zaj zavarta meg az erdi lakók pihenését. A harangok rég nem hallott szomorú bugása kontrázott Pálházi Imre még szomorubb bánatába, akinek a házára a vörös kakas szállt le. A tűz oka ismeretlen, a kár elég nagy. Hogy nagyobb baj nem történt ebben a nagy szárazságban, az Petrovits Gusztáv ügyességének köszönhető, aki derék tüzlőtő-csapatának az élen hamar lokalizálta a tüzet. Tanulságul szolgáljon ez a derék érdeklőknek, akik a legsötétebb Afrikába való gondolkodással nevetgéltek csak rajtuk, amikor a község védelmét, a tüzlőtő egyesület megalkult, hogy az ilyen önfeláldozó emberekre nagyon is nagy szükség van és őket nemcsak hogy nem akadályozni, hanem lehetőség szerint támogatni kell, hogy a kellő időben megmutathassák, hogy legények a gáton.

— **Leves helyett lugköldöt.** Lencsés István (Kertalja-utca) folyó hó 15-én hajnalban lakásán véletlenségből lugköldötöt ivott. Lencsés István az esetre vonatkozólag a rendőrség kihallgatta, s ekkor Lencsés elmondta, hogy f. hó 15-én hajnalban ittas állapotban tért haza lakására, s mivel nagyon éhes volt, a konyhában ételmaradékot keresett. Hosszas kutatás után a konyhában talált egy folyadékkal telt bögrét, amelyről azt hitte, hogy leves van benne, felbajtotta, s abból egy-

két kortyot lenyelt. A jalkiallásra felesége a konyhába sietett s attól tudta meg, hogy a bögrében amelyet felhajtott, nem leves, hanem mosásból elkészített lugköldöt volt. Lencsés István sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Piaci árak.

Buza	18.—	18-20
Rozs	13-20	13-40
Árpa	12.—	12-20
Zab	13-80	14.—
Tengeri	11-40	

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

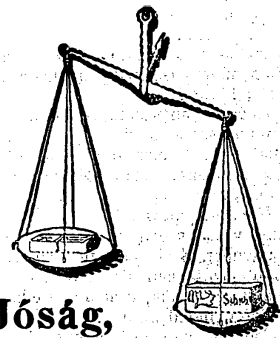
papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

börkabátok, utazóbundák,

raglán-felöltők, kabátok.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappanna sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyságában és olcsóságában.